

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"
 วันพุธที่ 18 สิงหาคม 2564

การศึกษาแนวทางการเติบโตสินเชื่อภาคการเกษตรเติบโตในอัตราลดลงเนื่องจากลูกค้าเงินกู้
 เข้าสู่วัยผู้สูงอายุอย่างเต็มรูปแบบ ธ. ABC
 A Study on How to Grow Loans in the Agricultural Sector at a Slower Pace
 as Loan Customers Enter the Full Aging Age of ABC Bank

นันทนา จำปางาม

อาจารย์ที่ปรึกษาอาจารย์ ดร.นงนภัส แก้วพลอย

E-mail: ajarnying@hotmail.com

นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการเงิน มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

E-mail: nantanachampangam@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการเติบโตสินเชื่อภาคการเกษตรที่ลดลง ของ ธ. ABC จากการศึกษาที่ลูกค้าก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อเปรียบเทียบถึงปัญหาการคงระดับและเพิ่มการเติบโตสินเชื่อภาคการเกษตร ได้จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ พื้นที่การทำเกษตร รายได้เฉลี่ยต่อปี กลุ่มตัวอย่าง คือ ลูกค้าเงินกู้สินเชื่อภาคการเกษตร ของ ธ. ABC จำนวน 372 ราย โดยสุ่มตัวอย่าง ศึกษาถึงความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรของลูกค้าในแต่ละช่วงอายุ เน้นลูกค้าสูงอายุว่ามีความต้องการสินเชื่อในปริมาณเท่าไร ลดลงหรือไม่ ยังต้องการสินเชื่ออยู่หรือไม่ โดยการเก็บข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary data) การเก็บข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary data) ใช้การสุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ใช้การตอบแบบสอบถามด้านความคิด พฤติกรรม ปัจจัยส่วนบุคคล ผลการศึกษาพบว่า ลูกค้าเงินกู้สินเชื่อภาคการเกษตร ธ. ABC ช่วงอายุตั้งแต่ 20 ปี ถึง 60 ปีขึ้นไป พบว่าลูกค้าที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป มีอัตราส่วนร้อยละที่ไม่ต้องการวงเงินสินเชื่อกับธนาคารในอัตราที่สูงถึง 45% ของลูกค้าช่วงอายุเดียวกัน และมีอัตราที่ไม่ต้องการสินเชื่อกับธนาคารเมื่อเทียบกับจำนวนลูกค้ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 372 ราย คิดเป็นร้อยละ 14 จาก 3 ทางเลือก คือ 1) ประชาสัมพันธ์รับลูกค้าใหม่ทดแทนลูกค้าเดิม 2) ส่งไปรษณีย์เชิญชวนให้ทายาทเกษตรหรือคนในครัวเรือนของลูกค้าเงินกู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป 3) ประชาสัมพันธ์รับลูกค้าใหม่ ผ่านการประชุมประจำเดือนกำนันผู้ใหญ่บ้าน ผู้ทำการศึกษาได้ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ 2

คำสำคัญ: ปัญหาการเติบโตสินเชื่อที่ลดลง

Abstract

This study has the objectives to study the decline in agricultural credit growth of ABC Bank, the two sister's branch from where the customer has fully entered the aging society to compare stabilization and increase agricultural credit growth classified by sex, age, status,

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"
 วันพุธที่ 18 สิงหาคม 2564

education level, occupation, and agricultural area. Average annual income. The sample group was 372 farmers' agricultural loan customers of the two brothers and sisters by sampling to study the demand of agricultural credit of customers in each age group. Focus on senior customers whether they have lower credit requirements or not still need credit or not. The results of the study showed that Loan customers, agricultural loans, ABC Bank, ABC branch From 20 to 60 years old, it was found that the percentage of customers aged 60 and over did not require a credit limit with banks at the rate of 45% of the same age group. And there is a rate that does not require credit with banks, compared with the total number of sample groups 372, representing 14% of the 3 options: 1.) Promote new customers to replace existing customers 2.) Send mail inviting agricultural heirs or People in the household of the client who are aged 60 years or more. 3.) Promote new customers. Through the monthly meeting, the village headman, the head of the study, decided to choose option 2.

Keyword: Falling Loan Growth Problem

บทนำ

ความเป็นมาของ ธ.ABC

ธ.ABC ตั้งอยู่ที่ 75/2-3 ถนนขต.สองพี่น้อง อ.xxx จ.xxx โทรศัพท์0-3553-1xxx แฟกซ์0-3553-1xxx เวลาทำการจันทร์-ศุกร์ เวลา 08:30-16:30 น. ภายใต้สังกัด สนจ.ABC ฝ่ายกิจการภาคxxx โครงสร้างสาขา มีผู้จัดการสาขา ผู้ช่วยผู้จัดการสาขา แผนกสินเชื่อ แผนกการเงิน แผนกธุรการ ปัจจุบันมีพนักงานทั้งหมด 21 คน ด้านสินเชื่อ หน่วย ABC อยู่ชั้น 2 บริบทหลักจะให้บริการด้านสินเชื่อภาคการเกษตร สินเชื่อเงินด่วน สินเชื่อรถยนต์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต บัตรสินเชื่อเกษตรกร ติดตามเร่งรัดหนี้ แก้ไขหนี้ค้างชำระ ควบคู่กับการเสนอขายเงินฝากสงเคราะห์ชีวิตให้กับลูกค้าและทายาทหรือลูกหนี้ร่วม งานพัฒนาลูกค้า ทั้งทางด้านการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เป็นเกษตร Smart Farmer, ค้นหาลูกค้า New gen เป็นต้น

ด้านการเงิน ชั้น 1 ทำหน้าที่ให้บริการ รับฝาก ถอนเงิน รับชำระหนี้ ธุรกรรมด้านการเงินต่าง ๆ รับทำเงินฝากสงเคราะห์ชีวิต เป็นตัวแทนรับประกันให้กับบริษัทที่เป็น Partner ร่วมข้างนอก เป็นต้น

ด้านธุรการ ชั้น 1 ทำหน้าที่ให้บริการด้านจัดเก็บเอกสาร รวมทั้งสัญญา กู้ เอกสารสัญญานิติกรรมหลักประกันต่าง ๆ เป็นต้น

กระบวนการทำงานด้านสินเชื่อ มีหัวหน้าหน่วย 8 จำนวน 1 คน พัฒนาชุมชน 9 จำนวน 1 คน พนักงานพัฒนาธุรกิจ จำนวน 6 คน พนักงานพัฒนาธุรกิจจะมีเขตรับผิดชอบของแต่ละคน ในตำบลนั้น ๆ อำเภอสองพี่น้องมีทั้งหมด 11 ตำบลจะดูแลด้านการจ่ายสินเชื่อ ประเมินศักยภาพลูกค้าในการจ่าย ประเมิน

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"
 วันพุธที่ 18 สิงหาคม 2564

ความเสี่ยง (Credit risk) เป็นที่ปรึกษาทางธุรกิจเกษตรกรรมลูกค้า ปัจจุบันมีสินเชื่อ 1,532,558 ล้านบาท NPLs เท่ากับ 2.92% เป้าหมายเติบโตสินเชื่อที่ 141 ล้านบาท ปัจจุบันไตรมาส 3 เติบโตสินเชื่อได้ 11 ล้านบาท

ความสำคัญของปัญหาขององค์กร

ธ.ABC ได้รับเกณฑ์การประเมินสาขาจาก สنج.ABC โดยตัวชี้วัดใช้ KPI เป็นตัวกำหนดเป้าหมายการทำงานในแต่ละปีบัญชีเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ของธนาคาร ในปีบัญชี 2563 สาขาABC ได้เป้าการเติบโตสินเชื่อ (Growth) ที่ระดับ 141 ล้านบาท แต่ปัจจุบันข้อมูล ณ วันที่ 8 ธันวาคม 2563 ไตรมาส 3 เติบโตสินเชื่อที่ระดับ 11 ล้านบาท (คิดเป็น 7.8% ของเป้าหมาย) ยังขาดอีก 130 ล้านบาทจึงจะถึงเป้าหมายของสาขา เหลือเวลาอีก 1 ไตรมาส ในการเพิ่มยอดเติบโตสินเชื่อ รายได้หลักของธนาคารมาจากการดอกเบี้ยที่ได้รับได้จากการปล่อยสินเชื่อ คิดเป็นร้อยละ 95% ของรายได้ทั้งหมด เมื่อศึกษาข้อมูลย้อนหลังพบว่า ปัญหาสำคัญที่การเติบโตสินเชื่อ เติบโตในอัตราที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ปี 2560 เติบโตที่ระดับ 15.25%, ปี 2561 เติบโตที่ระดับ 12.22%, ปี 2562 เติบโตที่ระดับ 3.31%, ปี 2563 4.37% ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมาย KPI สาเหตุจากอายุและภาระหนี้สินของเกษตรกรลูกค้าที่มีเพิ่มขึ้นทั้งอายุเฉลี่ยที่เพิ่มสูงขึ้นเข้าสู่วัยสูงอายุอย่างเต็มรูปแบบในอีก 3 ปีข้างหน้า จากประเด็นการเติบโตสินเชื่อที่ลดลงแสดงถึงปัญหาสำคัญของสาขา และธนาคารที่ต้องศึกษาและหาแนวทางการแก้ไข

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อหาสาเหตุที่ลูกค้าไม่ขอวงเงินสินเชื่อเพิ่มเนื่องจากเข้าสู่วัยสูงอายุ
2. เพื่อแก้ไขปัญหาลูกค้าที่สูงอายุไม่สะดวกในการติดต่อทำธุรกรรมกับธนาคารโดยให้ทายาทหรือบุคคลในครัวเรือนเข้าเป็นลูกค้าแทนลูกค้าเดิม และรองรับแรงงานคนรุ่นใหม่กลับถิ่นฐานบ้านเกิด สารต่ออาชีพเกษตรกรรม ปีดา-มารดา อย่างยั่งยืน

ขอบเขตการศึกษา

1. การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะ กลุ่มลูกค้าสินเชื่อเงินกู้ภาคการเกษตรและสินเชื่อเกี่ยวเนื่องภาคการเกษตรกับธนาคาร ว่าการเติบโตสินเชื่อที่มีการเติบโตในอัตราที่ลดลงเนื่องจากลูกค้าเข้าสู่วัยสูงอายุอย่างเต็มรูปแบบ
2. ทำการศึกษาจากกลุ่มประชากรลูกค้าด้านสินเชื่อเงินกู้ สาขา ABC ซึ่งมีทั้งหมด 11 ตำบล ประกอบด้วย ตำบลสองพี่น้อง ตำบลบางเลน ตำบลบางตาเถร ตำบลบ้านช้าง ตำบลบ้านกุ่ม ตำบลหัวโพธิ์ ตำบลต้นตาล ตำบลบางตะเคียน ตำบลบางพลับ ตำบลเนินพระปรางค์ ตำบลดอนมะนาว
3. กลุ่มตัวอย่างลูกค้าสินเชื่อเงินกู้ที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็น 3 ช่วงอายุ คือ 20-40, 41-59, 60 ปีขึ้นไป

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"
 วันพุธที่ 18 สิงหาคม 2564

การดำเนินการวิจัย

วิธีการศึกษา

การเก็บข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary data)

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามลูกค้ายกตัวอย่าง โดยการนัดประชุมกลุ่มลูกค้า แล้วลงพื้นที่จริง เพื่อสุ่มเก็บรวบรวมข้อมูลลูกค้าจำนวน 372 คน ของลูกค้าผู้กู้ ซึ่งจำนวนลูกค้าเงินกู้ปัจจุบันมี ประมาณ 3,599 คน ที่ยังมีการเคลื่อนไหวและใช้บริการสินเชื่อกับธนาคาร

การเก็บข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary data)

ประเภทสินเชื่อภาคการเกษตร ธ.ABC เทียบ 5 ปีย้อนหลัง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา (Study Instrument)

แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการใช้สินเชื่อภาคการเกษตรของลูกค้าเงินกู้ในแต่ละช่วงอายุว่า มีความต้องการเป็นอย่างไร ความพึงพอใจของการใช้บริการสินเชื่อ ประเภทสินเชื่อที่ต้องการในแต่ละช่วงอายุ การศึกษาในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่าง

ลูกค้าสินเชื่อเงินกู้จำนวน 7,986 คน ในจำนวน 11 ตำบล คือ ต.ดอนมะนาว, ต.ต้นตาล, ต.เนินพระปรารักษ์, ต.บางตะเคียน, ต.บางตาเถร, ต.บางพลับ, ต.บางเลน, ต.บ้านกุ่ม, ต.บ้านช้าง, ต.ศรีสำราญ (สองพี่น้อง), ต.หัวโพธิ์ แต่มีลูกค้าที่มีการเคลื่อนไหวด้านสินเชื่ออยู่จำนวน 3,599 คน จากจำนวนกลุ่มลูกค้าที่ใช้บริการสินเชื่อเงินกู้ ภาคการเกษตรกับธนาคาร สุ่มกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 372 ราย

การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อ อายุ เพศ การศึกษา อาชีพ พื้นที่การประกอบอาชีพ วงเงินกู้ที่ต้องการมีหรือไม่ ถ้ามีต้องการวงเงินประมาณเท่าไร มี 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้บริการสินเชื่อภาคการเกษตรของลูกค้าในแต่ละช่วงอายุที่ต้องการกับ ธ.ก.ส.สาขาสองพี่น้อง เทียบกับด้านวงเงินสินเชื่อ ภาระหนี้สิน ทายาทสืบทอดอาชีพเกษตรกร เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Multiple choices) 3 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการสินเชื่อ ธ.ก.ส.สาขาสองพี่น้อง เป็นคำถามปลายปิด (Closed- and Question) มีคำถามแบบเลือกตอบ (Check list) ทั้งนี้คำถามจะเป็นแบบมาตราลำดับความสำคัญ

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (Opening – Ended Question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเลือกใช้และความต้องการวงเงินสินเชื่อกับ ธ.ก.ส.สาขาสองพี่น้อง

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"
 วันพุธที่ 18 สิงหาคม 2564

ผลการวิจัย

แบบสอบถามจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	133	35.75
ชาย	239	64.25
รวม	372	
อายุ		
20-40	67	18.01
41-59	189	50.81
60 ปีขึ้นไป	116	31.18
รวม	372	
สถานภาพ		
โสด	9	2.42
สมรส	262	70.43
หย่าร้าง	20	5.38
หม้าย	81	21.77
รวม	372	
การศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือต่ำกว่า	348	93.55
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	4	1.08
ปริญญาตรี	18	4.84
สูงกว่าปริญญาตรี	2	0.54
รวม	372	
อาชีพ		
นาข้าว	198	53.23
เปิดไข่-ไก่ไข่	88	23.66
เลี้ยงปลา	53	14.25
เลี้ยงกุ้ง	29	7.80
อื่นๆ	4	1.08
รวม	372	

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"
 วันพุธที่ 18 สิงหาคม 2564

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้		
10,000-50,000 บ./ ปี	13	3.49
50,001-150,000 บ./ ปี	96	25.81
150,001-500,000 บ./ ปี	176	47.31
500,001-1,000,000 บ./ ปี	57	15.32
1,000,001 บ./ ปีขึ้นไป	30	8.06
รวม	372	

จากการศึกษาพบว่าผลกระทบหลักที่ส่งผลให้อัตราการเติบโตของสินเชื่อภาคการเกษตรของ ธ.ก.ส. สาขาสองพี่น้องลดลง มาจากลูกค้ากู้เงินก้าวเข้าสู่วัยสูงอายุเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีความประสงค์กู้เงินลดลงสาเหตุจากเลิกประกอบอาชีพเกษตร ไม่มีทายาททำการเกษตรต่อ วงเงินกู้เต็มไม่สามารถขยายวงเงินได้ ไม่สะดวกเข้ามาใช้บริการธนาคาร

อภิปรายผล

ผลของการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านอายุศาสตร์มีผลต่ออิทธิพลการตัดสินใจในการใช้สินเชื่อเงินกู้ภาคการเกษตรของ ธ.ABC แตกต่างกันด้านอายุซึ่งจากการศึกษาพบว่าอายุที่เพิ่มสูงขึ้นมีผลต่อความต้องการใช้วงเงินกู้สินเชื่อที่ลดลง ซึ่งในช่วงอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ไม่มีความประสงค์จะใช้สินเชื่อภาคการเกษตรร้อยละ 45, ช่วงอายุ 41-59 ปี ไม่ประสงค์ใช้สินเชื่อภาคการเกษตรร้อยละ 6, ช่วงอายุระหว่าง 20-40 ปี ไม่ประสงค์ใช้สินเชื่อภาคการเกษตรร้อยละ 0

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งนี้

มีผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นมา 52 คน จาก 372 คน สรุปได้ว่า ลูกค้าไม่ค่อยเห็นถึงความสำคัญในการเพิ่มข้อเสนอแนะในการตอบแบบสอบถามที่จะเป็นประโยชน์กับทั้งตัวลูกค้าและธนาคารเอง

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะ ในการเกี่ยวกับงานวิจัยในหัวข้อประเภทเดียวกันนี้ควรทำการศึกษาในช่วงเวลาด้านปีบัญชีหรือกลางปีบัญชี เพื่อจะไม่มีปัญหาเรื่องการเก็บรวบรวมข้อมูล และไม่กระทบกับช่วงเวลาการทำงานที่เร่งรีบตาม KPI

แนวทางในการแก้ไข ก่อนให้ลูกค้าตอบแบบสอบถามต้องอธิบายถึงความจำเป็นและประโยชน์ที่ตัวลูกค้าเองจะได้รับ และชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่แท้จริงว่าเกี่ยวข้องกับตัวลูกค้าเอง

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"
วันพุธที่ 18 สิงหาคม 2564

เอกสารอ้างอิง

ปฐมพร ทรงสุโรจน. การศึกษาพฤติกรรมการกู้เงินของผู้ประกอบการ SMEs. จาก

http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2016/TU_2016_5802031111_5211_4034.pdf.

ปัทมา คูทอง. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน: กรณีศึกษาธนาคาร
ออมสิน เขตกรุงเทพมหานคร. จาก <http://econ.eco.ku.ac.th/2016/is/IS%205681.pdf>.